

KRATKE VIJESTI

Author: IWPR

Advokati generala Dragoljuba Ojdanica ostvairali su privremenu pobjedu u sporu s NATO-om i njegovim drzavama-clanicama kada je rijec o osiguravanju dokumenata u kojima se spominje njihov klijent.

Ojdanic je zahtijevao da pet drzava – Kanada, Island, Luksemburg, Velika Britanija i Sjedinjene Drzave – zajedno s NATO-om sudu na uvid podnesu sve „tajno snimljene razgovore“ u kojima se spominje general, a koji su vodjeni u razdoblju od siječnjaj/januara do lipnja/juna 1999.

Ojdanic je optuzen zajedno sa jos cetvoricom srpskih generala, kao i dvojicom visokih duznosnika iz vremena Miloseviceve vladavine – bivsim predsjednikom Srbije Milanom Milutinovicem, te bivsim potpredsjednikom jugoslavenske vlade, Nikolom Sainovicem.

Njega se po cetiri tocke tereti za zlocine protiv covjecnosti, a po jednoj za kršenje zakona i obicaja ratovanja. Navodno su sudjelovali u kampanji terora i nasilja koja je u razdoblju od siječnjaj/januara do lipnja/juna 1999. provodjena nad kosovskim Albancima.

U optuznici se tvrdi da je tokom tog razdoblja 800.000 Albanaca bilo deportirano, te da su jugoslavenske vojne formacije nad stanovnistvom „sistematski“ cinile nasilje.

Suci su potvrdili da su spomenuti presretnuti razgovori znacajni za utvrdjivanje Ojdaniceve navodne uloge u deportacijama i ubijanju civila, kao i za preispitivanje njegovih napora da se ratni zlocini na Kosovu sprijece ili kazne.

Prvobitno su zahtjevom za uvid u presretnute podatke u studenome/novembru 2002. bile obuhvacene sve clanice NATO-a, kao i jos sest drzava koje nisu u alijansi. Medjutim, suci su taj zahtjev odbacili kao isuviše „neodredjen i nejasan“.

Usprkos argumentima kanadskih, britanskih i americkih advokata – da se o podacima koji se traze i dalje govori suviše uopceno – suci su ovaj put djelimicno uvazili optuzenikov zahtjev.

Jedina njihova ogranicenja ticu se razgovora u kojima su sudjelovali bivsi glavni tajnik NATO-a Vesli Klark (Wesley Clark), bivsi srpski general Momcilo Perisic, te komentara vojnih atasea na govor koji je Ojdanic pred njima odrzao 1998.

Suci su saopčili i da je drzavama, ukoliko procjene da objelodanjivanje presretnutih podataka ugrozava njihovu nacionalnu sigurnost, ostavljen rok od tri tjedna da podnesu zahtjev za poduzimanje posebnih mjera zastite.

U slucaju da takvih zahtjeva ne bude, dokumenti ce morati biti predani.

***

Haski tuzioci pojačavaju pritisak na Beograd, tvrdeći da postoje „ozbiljne prepreke“ u njegovoj suradnji s Tribunalom.

Nezavisno od činjenice da srpske vlasti još uvijek nisu uhapsile bivšeg generala bosanskih Srba Ratka Mladica, predstavnica za štampu haskog tužilaštva, Florans Artman (Florence Hartmann), ukazala je ovog tjedna i na probleme s kojima se optuzba suočava kada je riječ o pristupu dokumentaciji iz Srbije i Crne Gore.

Artmanova je, na konferenciji za štampu održanoj u Hagu, konstatirala kako suradnja Srbije s Tribunalom „ne može biti smatrana potpunom“ sve dok ne bude osiguran i „neogranicen pristup dokumentima i svjedocima“.

S druge strane, tuzioci u procesu koji se vodi protiv Slobodana Miloševića objavili su ovoga tjedna povjerljivi materijal o tajnom zapovjednom tijelu poznatijem kao Zajednička komanda.

Ured tužilaštva tvrdi da je Zajednička komanda – koju su činili političari najvišeg ranga, te vojne i policijske starješine, i čiji se stab nalazio u Pristini (tj. prijestolnici Kosova) – bio stvoren s ciljem sprovođenja etničkog čišćenja Kosova tokom 1999., kao i da je podrazumijevao zaobilaznje uobičajenog lanca zapovijedanja.

Optuzba se pozalila na to da kod beogradskih vlasti postoji „potpuni izostanak zadovoljavajućih i pouzdanih napora u cilju pribavljanja dokumentacije o Zajedničkoj komandi“.

Tužilaštvo smatra da ovim povodom treba pretražiti arhive Pristinskog korpusa, kao i svih drugih jedinica koje su bile angažirane na Kosovu.

Osim toga, „uobičajeni putevi istrage“ bi, prema navodima tužilaštva, podrazumijevali i pretragu Vojno-povijesnog instituta i Vojnog arhiva Jugoslavije u Beogradu, te razgovore sa zapovjednicima pojedinih formacija.

Dokazi o aktivnostima Zajedničke komande su pred sudom predoceni tokom srpnja/jula ove godine, kada su na sudjenju Miloševiću izvjesni svjedoci obrane iznijeli tezu da je to tijelo bilo koordinacionog, a ne zapovjednog karaktera.

Slične argumente srbijanske vlade tužilaštvo je proglasilo skretanjem pažnje s problema, odnosno s pitanja čini li vlast ista kako bi utvrdila gdje se nalaze traženi dokumenti.

***

Na sudjenju bivšem zapovjedniku bosanske vojske, Rasimu Deliću, optuzba je od sudaca zatražila odlaganje odluke o prijedlogu proširenja optuznice, kako bi se u međuvremenu razmotrile sve implikacije proslotjedne oslobađajuće presude koja je izrečena Seferu Haliloviću kao optuženikovom potčinjenom.

Optuzba bi takodjer zeljela pricekati i izricanje haskih presuda dvojici visokih bosanskih oficira – bivsem zapovjedniku Treceg korpusa Enveru Hadzihasanovicu, te Amiru Kuburi, zapovjedniku Sedme muslimanske brigade.

Suci su procijenili da Halilovic nije odgovoran za ubojstva koja su u hrvatskim selima pocinjena 1993. godine, tokom operacije deblokade grada Mostara.

U novoj se optuznici navodi da je Delic odgovoran zbog toga sto nije sproveo istragu, niti kaznio osobe koje su u selima Grabovica i Uzdol, rujna/septembra 1993., pobile veliki broj civila.

No, optuzba je priznala i da bi se oslobadjajuca presuda koja je u medjuvremenu izrecena Halilovicu ipak „mogla odraziti“ na predloženo prosirenje optuznice.

Obrana pak smatra da je tuzilastvo protiv Delica zapravo podnijelo sasvim novu optuznicu, te da za nove optuzbe koje su u njoj sadrzane ne postoje nikakvi dokazi.

***

Na sudjenju bivsem muslimanskom zapovedniku za Srebrenicu, Naseru Oricu, obrana je proteklog tjedna saopčila da su, sudeci po izvjestajima bosanskih Srba, desetorica svjedoka optuzbe sudjelovala u operaciji koja je dovela do pada tog grada.

Naime, Vlada Republike Srpske (RS) podnijela je popis od 17.000 osoba koje su na bilo koji nacin navodno sudjelovale u zauzecu te enklave i onome sto je nakon toga uslijedilo.

Oricevoj obrani je uvid u taj povjerljivi dokument osigurala optuzba, koja je obavezna otkriti sav materijal koji bi mogao dovesti do oslobadjanja optuzenog.

Svim svjedocima optuzbe branioci su postavili pitanje gdje su se nalazili nakon pada enklave, u vrijeme kada je ubijeno vise 7.,000 muskaraca i djecaka muslimanske nacionalnosti. I svi oni su rekli da su u to vrijeme boravili na drugim mjestima.

Otkrice da su neki od njih tom prilikom rekli neistinu moglo bi se negativno odraziti na njihov kredibilitet.

Location: Serbia
Kosovo

Focus: Medunarodni krivicni sud za bivsu Jugoslaviju

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/kratke-vijesti-67>